

**Karnawał
tradycji**

www.karnevaltradic.cz

Spis treści

RZEMIOSŁA I TWÓRCY

Huta Szkła Kryształowego „Julia”	str. 5
Łomnicka Hala Mleczna	str. 6
Manufaktura Bolesławowiec	str. 7
Winnica Niemczańska	str. 8
Sery Lutomierskie	str. 9
Szopki ruchome w Wambierzycach i Kudowie-Zdroju	str. 10-11
Siedlisko Pstrąga	str. 12
Szopkarstwo	str. 13
Kowalstwo	str. 14
Koronkarstwo	str. 15
Lniarstwo	str. 16
Browarnictwo	str. 17
Snycerstwo	str. 18
Produkcja zabawek z drewna toczonego	str. 19
Produkcja miodu	str. 20
Ręczna produkcja ozdób świątecznych	str. 21
Produkcja pierników	str. 22

MUZEA

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze	str. 23
Muzeum Domu Śląskiego w Ziębicach	str. 24
Muzeum Ceramiki w Bolesławcu	str. 25
Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju	str. 26
Muzeum Porcelany w Wałbrzychu	str. 27
Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy	str. 28
Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze	str. 29
Muzeum Pałac Łomnica	str. 30
Muzeum Złota w Złotoryi	str. 31
Muzeum Regionalne w Jaworze	str. 32
Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej	str. 33
Wapiennik Berly, Třemošnice	str. 34
Muzeum Miejskie i Galeria w Svitavach	str. 35
Muzeum Miejskie Králíky	str. 36
Mladějovska Kolej Przemysłowa - Muzeum Przemysłowe, Mladějov	str. 37
Muzeum Czeskiej Karoserii, Vysoké Mýto	str. 38
Muzeum Fajek Proseč	str. 39
Muzeum Piernika, Ráby	str. 40

Muzeum Rzemiosł, Letohrad	str. 41
Švýčárna Slatiňany - Muzeum Starokladrubských Koni	str. 42
Muzeum Regionalne Chrudim	str. 43
Muzeum Regionalne, Litomyšl	str. 44
Muzeum Regionalne, Vysoké Mýto	str. 45
Muzeum Wojskowe Králíky	str. 46
Muzeum Wschodnioczeskie w Pardubicach - Pałac Pardubice	str. 47
Wschodnioczeskie Muzeum Celnictwa, Králíky	str. 48
Narodowa Stadnina Koni Kladruby nad Labem	str. 49
Muzeum Regionalne Skuteč	str. 50
Muzeum Kultury Lalkarskiej Chrudim	str. 51

SKANSENY

Bochenkowa Zagroda	str. 52
Dawna Kopalnia Węgla w Nowej Rudzie	str. 53
Dawna Kopalnia Uranu w Kletnie	str. 54
Gottwaldówka	str. 55
Skansen Górniczo-Hutniczy w Leszczynie	str. 56
Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego (Skansen Pstrážna)	str. 57
Kopalnia św. Jana w Krobicy	str. 58
Szlak Ginących Zawodów w Kudowie-Zdroju	str. 59
Stara Kopalnia w Wałbrzychu	str. 60
Domy Tkaczy w Chełmsku Śląskim	str. 61
Kopalnia Złota w Złotym Stoku	str. 62
Domek Laboranta	str. 63
Celtycki Skansen Archeologiczny, Nasavrky	str. 64
Skansen Vysočina - Betlém Hlinsko, Veselý Kopec	str. 65

Domy Tkaczy w Chełmsku Śląskim

Choć świat zmienia się w zawrotnym tempie, na polsko-czeskim pograniczu są miejsca i ludzie, dla których przekazywane z pokolenia na pokolenie obyczaje, przepisy kulinarne czy technologie mają duże znaczenie.

W końcu to tradycje – niezienne od wieków – dają nam poczucie bezpieczeństwa i stałości, a dbałość o nie – poczucie misji do spełnienia. Czasami wyzwają też kreatywność, bo przecież w ramach kultywowania pewnych tradycji są one modyfikowane i przystosowywane do współczesnych realiów, by nie kojarzyły się tylko z niedzisiejszym regionalizmem lub nie znikły bez śladu.

To właśnie takim miejscom i takim ludziom poświęcony jest ten katalog. Lokalizacje zebrane w ramach projektu „Karnawał tradycji” pokazują, że choć Polskę i Czechy wiele dzieli, to łączy jeszcze więcej. Kraj Pardubicki i Dolny Śląsk mogą pochwalić się wspólnymi tradycjami szklarskimi, przemysłowymi czy kulinarnymi. Len? To na tereny Chełmska Śląskiego cystersi sprowadzili czeskich tkaczy, a pan Fidler z Hlinska wciąż kontynuuje praktykę tradycyjnego lniarstwa. Szopkarstwo?

Nie tylko Wambierzyce słyną z ruchomych szopek, ale i Svitavy mają swój rozpoznawalny styl. Pierniki? Na ich degustację zaprasza dolnośląski Jawor, ale i czeskie Pardubice. To tylko kilka z kilkudziesięciu przykładów, które udało się szerzej opisać i nadać im wspólny mianownik dzięki polsko-czeskiej współpracy. Zapraszamy do eksplorowania – czas na karnawał tradycji!

karnawałtradycji

Karnawał Tradycji

karnevaltradic

Karneval Tradic

Huta Szkła Kryształowego „Julia”

To miejsce, które zanim stałą się hutą szkła, było szlifiernią (1866), a potem wyrabiano w nim szklane produktów stołowe (koniec XIX w.). Hutę dotykały kryzysy gospodarcze i wielokrotne zmiany właścicieli. W polskie ręce trafiła po II wojnie światowej, a w okresie PRL-u wyroby z Piechowic marki Julia gościły w wielu polskich domach. W 2006 r. część budynków dawnej huty została zakupiona przez polską firmę, która uruchomiła produkcję szkła opartą w dużej mierze na dawnych wzorach. Dzięki otworzeniu swoich drzwi dla turystów można podpatrzeć każdy etap wyrobu szkła, a nawet wziąć udział w warsztatach.

Huta Szkła Kryształowego Julia
ul. Kryształowa 73
58-573 Piechowice

Karkonosze i Izery

Łomnicka Hala Mleczna

We wsi Łomnica państwo Sokołowscy – jedni z najbardziej doświadczonych polskich wytwórców kozich serów zagrodowych (takich, które powstają z mleka zwierząt z własnej, niewielkiej hodowli i są na ogół wyrabiane własnoręcznie na niewielką skalę) – prowadzą ekologiczne gospodarstwo „Kozia Łąka” oraz Łomnicką Halę Mleczną – sklep firmowy połączony z serownią i dojrzewalnią. Spośród wielu pozycji warto spróbować ser kozi łomnicki z kozieradką – został on wpisany na krajową listę produktów tradycyjnych województwa dolnośląskiego.

Sery Łomnickie z Koziej Łąki - Łomnicka Hala Mleczna
ul. Karkonoska 113B
58-531 Łomnica

Karkonosze i Izery

Manufaktura Bolesławiec

Ceramika z kobaltowymi wzorami nakładanymi unikalną techniką stempelkową rozślawiła Bolesławiec na cały świat. Dzięki tej metodzie posiada ona oryginalny wygląd, którego nie można pomylić z żadnym innym. W działającej ćwierć wieku Manufakturze Bolesławiec stale wzbogaca się produkty o nowe wzory, ale miasto niezmiennie jest niekwestionowaną stolicą polskiej ceramiki artystycznej. Dla zwiedzających otwarte Żywe Muzeum Ceramiki, gdzie nie tylko krok po kroku można zobaczyć, jak powstają ceramiczne naczynia w najróżniejszych kształtach, ale też samodzielnie stworzyć własne dzieło sztuki.

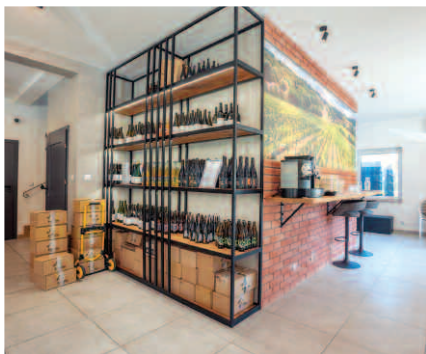
Manufaktura Bolesławiec
ul. Gdańska 30
59-700 Bolesławiec

Bory Dolnośląskie i Pogórze Kaczawskie

Winnica Niemczańska

Dolny Śląsk jest jednym z polskich regionów o bogatej winiarskiej tradycji i najprężniej rozwijającym się w winiarstwie – zawdzięcza to dogodnym warunkom klimatycznym do uprawy winorośli. Dlatego też piątka przyjaciół w 2017 r. na pięciu hektarach położonych na stoku jednego ze Wzgórz Strzelińsko-Niemczańskich postanowiła założyć Winnicę Niemczańską. Ze szczytu południowego stoku winnicy rozpościera się piękny widok na pola, lasy i panoramę historycznej Niemczy, a po sąsiedzku znajduje się Piernikarnia Śląska.

Winnica Niemczańska
Strzelińska 10A
58-230 Niemcza

Góry Sowie i Wzgórze Strzelińskie

Sery Lutomierskie

W lokalnej, rodzinnej manufakturze w Lutomerzu wytwarzane są sery, w których składzie znajdują się: niepasteryzowane i pasteryzowane mleko krowie, podpuszczka, sól i zioła czy warzywa. Skład jest prosty, bo prostocie i tradycji hołdują właściciele, którzy wyrobem serów zajmują się od 2004 r. Serowania zlokalizowana jest w gospodarstwie, którego historia sięga nawet II poł. XVIII w. Zachowały się tu oryginalna stodoła oraz obora ze słobami i kolumnami z piaskowca. Cały przybytek nosi nazwę Zagroda Pasternak – to nie tylko miejsce, gdzie wytwarza się doceniane sery, ale certyfikowana przestrzeń edukacji kulinarnej.

Sery Lutomierskie
Lutomierz 29
57-213 Lutomierz

Góry Sowie i Wzgórza Strzebińskie

Szopki ruchome w Wambierzycach i Kudowie-Zdroju

Ruchoma szopka z Wambierzyc jest najstarszą na terenie Polski. Przez dekady 800 figurek tworzył lokalny zegarmistrz Longin Wittig (1824–1895) z synem Hermannem (1857–1932). Oprócz scen biblijnych warte uwagi są też scenki rodzajowe: np. górników pracujących w kopalni, rolników w polu czy wiejską zabawę (za tło posłużyły dolnośląskie pejzaże i budowle).

WAMBIERZYCE

Szopka Ruchoma w Wambierzycach
57-411 Wambierzyce
ul. Objazdowa 6

Ziemia Kłodzka

Zaś w zabytkowej chacie w Cermnej (dzielnicy Kudowy-Zdroju) znajdziemy szopkę składającą się z 250 figurek wyrzeźbionych przez Františka Štěpána – samouka czeskiego pochodzenia, który prace nad nią rozpoczął w wieku 15 lat, a jedynym jego narzędziem był szczyrzyk. Warte uwagi są tutaj np. miniaturki ratusza z Kłodzka, kamienicy z Dusznik-Zdroju, a także bazylik z Barda i Wambierzyc.

CZERMNA

Szopka Ruchoma w Kudowie-Zdroju
57-350 Kudowa-Zdrój
ul. Tadeusza Kościuszki 101

Ziemia Kłodzka

Siedlisko Pstrąga

Siedlisko Pstrąga w Mysłakowicach – będące jednocześnie łowiskiem i restauracją – to miejsce, gdzie król na talerzu jest tylko jeden. Pstrąg bo o tej słodkowodnej rybie mowa. Gatunek ów występuje w wodzie krystalicznie czystej i nie toleruje zanieczyszczeń, hodowane pstrągi muszą mieć więc zapewniony stały dopływ czystej, dobrze natlenionej wody. Skarbem Ducha Gór – czyli karkonoską marką lokalną – jest tamtejszy pstrąg w zalewie słodko-winnej, regionalna zupa rybna czy pstrąg z pieca w ziołach.

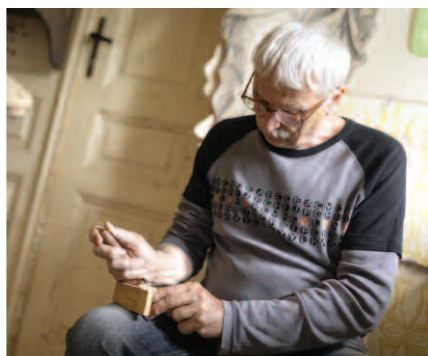
Siedlisko Pstrąga
ul. Łąkowa 4/1
58-533 Mysłakowice

Karkonosze i Izery

Szopkarstwo

Pójdźmy wszyscy do stajenki! Tradycja szopek bożonarodzeniowych sięga 1223 roku, najpierw były one z żywymi zwierzętami, a później z figurami. W Czechach pierwszą szopkę można było zobaczyć w 1560 roku w Pradze w kościele św. Klemensa. Stamtąd rozprzestrzeniły się do innych kościołów, później do domów. Wiele z nich może pochwalić się dopracowanymi i ciekawymi szczegółami i rozwiązaniami technicznymi. O tym wszystkim wie szopkarz i rzeźbiarz Štefan Hrudka z Mladkova. Jest nosicielem tradycji, dba o przestrzeganie procedur, a dzięki opanowaniu rzemiosła wykonuje również prace konserwatorskie.

Štefan Hrudka
Vlčkovice 71
561 67 Mladkov

Śnieżnik

Kowalstwo

Podkova na szczęście! Dopiero w XIX wieku kowalstwo stało się odrębną specjalizacją. W kwestii podkuwania koni jest to dyscyplina precyzyjna i wymagająca. W kunszcie kowala ważne jest nie tylko przygotowanie buta, ale także prawidłowa praca i podejście do konia. Podkowy są jak buty dla konia, muszą więc być idealnie dopasowane. Pan Václav Ráliš z Pardubic jest kontynuatorem rodzinnej tradycji podkuwania koni już w szóstym pokoleniu. Między innymi jego nazwisko jest nierozzerwalnie związane z torem wyścigowym w Pardubicach.

Václav Ráliš
Pražská 4
530 06 Pardubice - Popkovice

Ziemia Pardubicka

Koronkarstwo

Co otrzymamy, kiedy połączymy wprawne ręce, cierpliwość i jedną starą tradycję? Przepiękną koronkę! Wyrób koronek znany jest kraju od XII wieku. Ośrodkami czeskiego koronkarstwa są Szumava, Rudawy i Góry Orlickie, zwłaszcza okolice Vamberku. Pani Jiřina Rejentová tworzy koronkową biżuterię, dekoracje wnętrz i koronki odzieżowe według własnych projektów. Uzyskała certyfikat i znak towarowy „Góry Orlickie Produkt Oryginalny”. Z pewnością zakochasz się w nowoczesnej odsłonie koronki klockowej.

Jiřina Rejentová
Fučíkova 900
564 01 Žamberk

Góry Orlickie i Pogórze Orlickie

Lniarstwo

Kocham cię jak len! Dlaczego akurat jak len? Bo len to tradycyjny naturalny materiał, który był jednym z naszych najważniejszych surowców włókienniczych, zwłaszcza w okresie międzywojennym. Do nosicieli tej tradycji należy pan Fidler z Hlinska, ze skansenu Vysočina na Veselém Kopci. Jako jedyny w Europie poświęca się też technologii wytwarzania ręcznie tkanej szenili według opatentowanej metody z 1890 roku, która jest wpisana na „Listę niematerialnych dóbr kultury ludowej Republiki Czeskiej”.

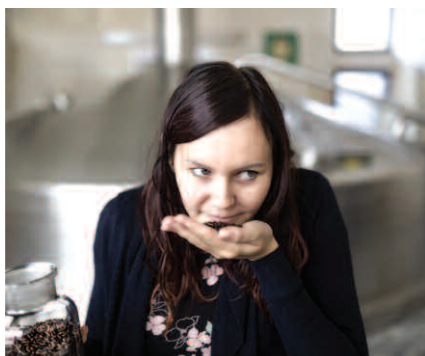

Josef Fidler
Příčná 361
539 01 Hlinsko

Ziemia Chrudimsko - Hlinecka

Browarnictwo

Gdzie się piwo warzy, tam się dobrze darzy! A w Czechach jest to prawdziwe do potęgi drugiej, bo każdy z tutejszych browarów jest nośnikiem i kontynuatorem tradycji, z której słynie nasz kraj. Historia warzenia piwa w regionie pardubickim sięga początku XIV wieku. Od niepamiętnych czasów prawo do warzenia piwa zawsze było jednym z przywilejów miasta, nie dziwi więc fakt, że w naszym regionie działa kilka ważnych browarów i mikrobrowarów, które w ostatniej dekadzie przeżyły ogromny boom. Można je znaleźć w mieście Polička, Litomyšl, Svitavy i w innych.

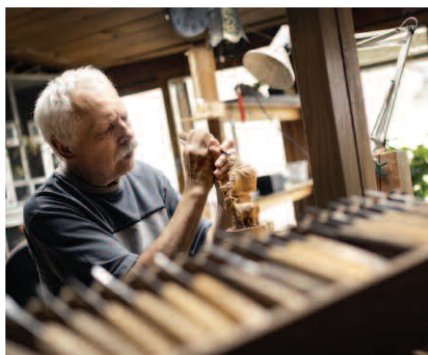
Browarnictwo

Kraj Pardubicki

Snycerstwo

To niesamowite: historia snycerstwa rozwija się od czasów starożytnych! Z czasem, dzięki umiejętnościom snycerzy i praktycznym narzędziom, ludzie przeszli od wyrobów kamiennych do drewnianych. Prawdziwe opanowanie rzemiosła snycerskiego może zająć lata. Żeby zamienić kawałek drewna w doskonałe dzieło i wprowadzić w nie życie potrzebny jest nie tylko talent, ale odpowiednie narzędzia i doświadczenie. Bedřich Šilar z Lanškroun dowodzi, że jest to możliwe. To snycerz artystyczny z ponad 40-letnim doświadczeniem. Stworzył np. imponującą ruchomą szopkę bożonarodzeniową czy 55-centymetrowe marionetki.

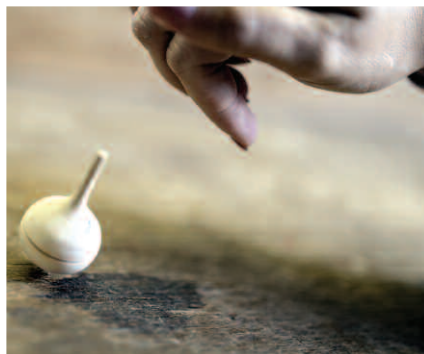

Bedřich Šilar
Máchova 66
563 01 Lanškroun

Góry Orlickie i Pogórze Orlickie

Produkcja zabawek z drewna toczonego

Uszczypnijcie mnie, jeśli nie śnię! Tradycja tworzenia zabawek z toczonego drewna jest absolutnie wyjątkowa. Pan Ladislav Chládek z Výprachtice jest jedynym producentem, który dziś zajmuje się tą tradycyjną techniką. Droga do tradycyjnej metody wytwarzania rudawskich zabawek była kwestią przypadku. Nie jest to więc tradycja rodzinna, ale odrodzenie tej starej techniki. Pan Ladislav Chládek nie wypiera się jednak odziedziczonej miłości do pracy z drewnem, ponieważ jego ojciec był bednarzem.

Ladislav Chládek
Výprachtice 58
561 34 Výprachtice

Góry Orlickie i Pogórze Orlickie

Produkcja miodu

Nie każda tradycja jest tak słodka jak ta. Tworzenie miodu to czynność, która łączy pracowitość pszczół z umiejętnościami ludzi. W wyniku przetwarzania miodu powstaje nie tylko produkt do jedzenia czy picia, ale inne składniki wykorzystuje się na przykład do produkcji kosmetyków. Konieczne jest również szerzenie świadomości o znaczeniu pszczół dla środowiska naturalnego i próby ich ochrony. Tak jak zrobił to pan Vladimír Saifr. Pszczelarstwo jest częścią jego życia od 2005 roku, obecnie opiekuje się ponad 25 rodzinami pszczelimi, a także promocją i edukacją pszczelarską.

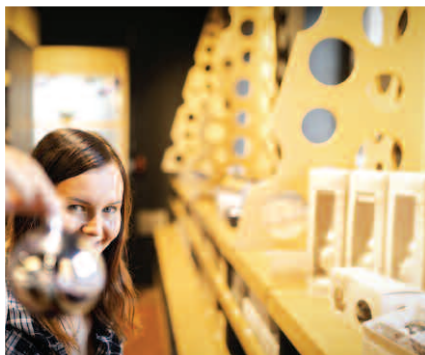

Keltský archeoskanzen
Nasavrky 409
538 25 Nasavrky

Země Chrudimsko - Hlinsko

Ręczna produkcja ozdób świątecznych

W stronę świąt Bożego Narodzenia! Tradycja ręcznie wykonywanych szklanych ozdób świątecznych sięga początków XIX wieku. Ziemia czeskie słynęły z zakładów produkcyjnych i rodzinnych firm niewytwarzający ozdoby świąteczne. Szklane rzemiosło jest fascynujące na wiele sposobów, oferuje nieskończoną różnorodność kształtów, kolorów, kombinacji. Jeśli odwiedźsz Koulier w wiosce Oflena, możesz obserwować cały skomplikowany proces produkcji i spędzić czas w warsztacie produkcyjnym.

Oflena 10, Mrákotín
537 01 Hlinsko

Ziemia Chrudimsko - Hlinecka

Produkcja pierników

Wiesz, że już egipscy faraonowie rozkoszowali się piernikami? Przepyszne ciasto, z którego robi się pierniki jest aromatyzowane typowymi przyprawami, a najstarsza zachowana wzmianka o cechu piernikarzy pochodzi z Polski. Na ziemiach czeskich rozkwit piernikowej tradycji nastąpił za panowania Karola IV. O tym, że jest to prawdziwe rzemiosło świadczy przede wszystkim technologiczna trudność przygotowania dobrej jakości pierników. Nosicielem tradycji jest Pavel Janoš z Pardubic. Produkuje pierniki według stuletniej rodzinnej receptury, wg której ciasto pozostawia się na kilka lat. Ich specjalnością są ich Perníkové Janošky.

Pavel Janoš
Věry Junkové 306
530 03 Pardubice III

Ziemia Pardubicka

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

W muzeum tym można zobaczyć wiele zbiorów związanych z kulturą i historią Karkonoszy, pogranicza śląsko-czeskiego czy Dolnego Śląska, jednak najcenniejsza jest największa w Polsce kolekcja szkła artystycznego, która wzbudza szerokie zainteresowanie w całej Europie. Wszystko dlatego, że w muzeum znajduje się ponad 9000 obiektów szklanych z różnych okresów historycznych, a wiele okazów jest unikatami. Dzięki współpracy Muzeum Karkonoskiego z czeskim miastem Nový Bor możemy prześledzić bogate tradycje szklarskie w regionie.

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
ul. Matejki 28
58-500 Jelenia Góra

Karkonosze i Izery

Muzeum Domu Śląskiego w Ziębicach

W niemal 10-tysięcznym miasteczku położonym niedaleko Ząbkowic Śląskich znajduje się jedyne w Polsce muzeum sprzętu gospodarstwa domowego. Placówka zlokalizowana w ratuszu miejskim prezentuje zwiedzającym liczne urządzenia domowego użytku – głównie z XIX i XX wieku. Mowa np. o XIX-wiecznym przyrządzie do wyciskania soku, żelazku do włosów (czyli współczesnej lokówce) albo wyrafinowanym przyrządzie do higienicznego jedzenia raków, które kiedyś królowały na stołach. Interesujące są również zbiory mebli – znajdują się tu zarówno śląskie szafy ludowe, jak i meble mieszczańskie.

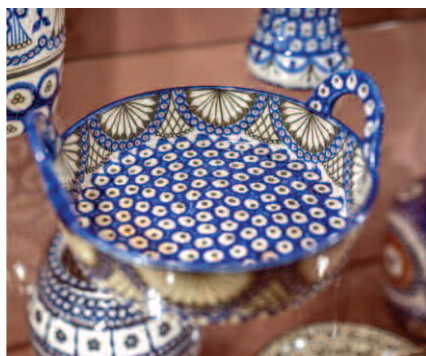

Muzeum Domu Śląskiego
Rynek 44
57-220 Ziębice

Góry Sowie i Wzgórza Strzelińskie

Muzeum Ceramiki w Bolesławcu

To instytucja o ponad stuletniej tradycji. Pierwotnie powstała jako muzeum miejskie prezentujące tradycje miasta i regionu, a – jako że oczywistym bogactwem ziemi bolesławieckiej jest ceramika – od ponad 50 lat działa jako Muzeum Ceramiki i znajduje się w dwóch lokalizacjach. Dział Ceramiki prezentuje bolesławiecką ceramikę sprzed 1945 roku, ukazując m.in. techniki jej wytwarzania na przestrzeni wieków od XVIII po czasy II wojny światowej oraz tę wytworzoną po 1945 roku: głównie produkowaną przez Zakłady Ceramiczne „Bolesławiec” oraz Spółdzielnię Rękodzieła Artystycznego „Ceramika Artystyczna”.

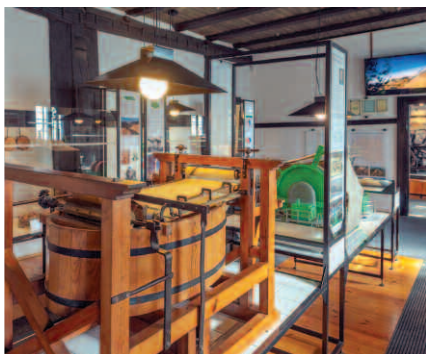
Muzeum Ceramiki w Bolesławcu
ul. Mickiewicza 13
59-700 Bolesławiec

Bory Dolnośląskie i Pogórze Kaczawskie

Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju

Duszniki-Zdrój zanim stały się uzdrowiskowym kurortem, słynęły w Europie ze znakomitej papierni, która przez kilka stuleci wytwarzała wysokiej jakości papier czerpany. Tutejszy młyn miał olbrzymie znaczenie dla miasta i regionu – produkowany papier wykorzystywany był w urzędach, w kancelariach parafialnych, a nawet szkołach. Zabudowania papierni otrzymały status pomnika historii – najważniejszy w tym kompleksie budynek główny młyna papierniczego wybudowano w 1605 r. Na parterze odbywała się zasadnicza produkcja papieru, piętro wyżej znajdowały się mieszkania i pomieszczenia produkcyjne, a na poddaszu – suszarnia.

Muzeum Papiernictwa
ul. Kłodzka 42
57-340 Duszniki Zdrój

Ziemia Kłodzka

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu

Przełom wieków XIX i XX, do kryzysu lat 30., uznawany jest za złoty czas dla śląskiej porcelany, o której głośno było w samej Ameryce, a fabrykanci zakładali własne sklepy we wszystkich znaczących stolicach Europy. Najbardziej cenione fabryki powstały w Wałbrzychu, Jaworzynie Śląskiej i Strzegomiu, a jedną z większych była ta założona w 1836 r. przez Carla Kristera. Z okazji obchodów 500. rocznicy nadania Wałbrzychowi praw miejskich władze wykupiły Pałac Albertich – wałbrzyskich kupców, przemysłowców i mecenasów sztuki – a w jego wnętrzach eksponowana jest dziś m.in. ogromna kolekcja porcelany śląskiej.

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu
ul. 1 Maja 9
58-300 Wałbrzych

Ziemia Wałbrzyska

Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy

To jedyna placówka muzealna poświęcona historii handlu i kupiectwa w Polsce. Znajduje się w Świdnicy – mieście, które w czasach piastowskich było jednym z najpotężniejszych na Śląsku. Zwiedzanie muzeum rozpoczyna się w pomieszczeniu zaaranżowanym na aptekę z przełomu XIX i XX wieku, a dużą grupę eksponatów stanowią wyposażenia dawnych sklepów, w tym kolonialnego. Zapoznać się można z oryginalnymi meblami, kasami i wagami sklepowymi, opakowaniami (prym wiodą tutaj kolekcje opakowań szklanych, głównie butelek) czy szyldami reklamowymi.

Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy
ul. Rynek 37
58-100 Świdnica

Góry Sowie i Wzgórza Strzelińskie

Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze

Siedzibą muzeum jest dom kupca Iniarskiego – barokowa kamienica patrycjuszowska z podcieniami w północnej pierzei kamiennogórskiego rynku. Miasta, które w XVIII w. słynęło z regularnie organizowanych jarmarków i targów płócien. Obiekt w swoich zbiorach posiada pokaźną kolekcję sprzętów do obróbki lnu i sprzętów tkackich jak krosna, kołowrotki czy przęślice. Odtworzono również wygląd dawnej wiejskiej izby oraz salonu mieszczańskiego z licznymi portretami potentatów przemysłu tekstylnego. Poza gromadzeniem eksponatów zajmuje się popularyzacją wiedzy o regionie i jego historii.

Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze
Plac Wolności 11
58-400 Kamienna Góra

Ziemia Wałbrzyska

Muzeum Pałac Łomnica

Obiekt zlokalizowany w sercu Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej, którą często porównuje się do francuskiej Doliny Loary, wybudowano ok. 1720 r. Główną częścią kompleksu otulonego przez park, w którym wije się rzeka Bóbr, jest Duży Pałac, gdzie znajduje się Muzeum Pałac Łomnica. W dawnym spichlerzu mieści się sklep Iniański (nazywany Lnianym Domem Towarowym, bo zajmuje aż dwie kondygnacje), a w budynku gospodarczym – piekarnia, sklep folwarczny z regionalnymi produktami rolnymi oraz Kuchnia Ziemiańska z ogrodem kuchennym.

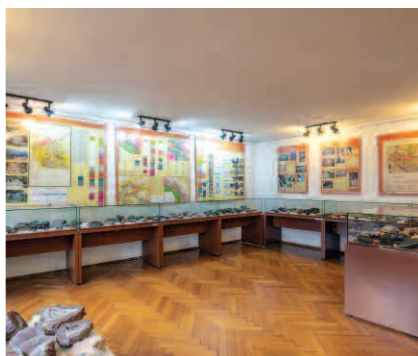
Muzeum Pałac Łomnica
ul. Karpnicka 3
58-531 Łomnica

Karkonosze i Izery

Muzeum Złota w Złotoryi

Muzeum Złota – nie mylić z pobliską Kopalnią Złota „Aurelia” – mieści się w położonym w północnej części Pogórza Kaczawskiego miasteczku o tradycjach górniczych – Złotoryi. Na przełomie XII i XIII w. w tej osadzie górniczej mieszkańcy trudnili się wydobyciem złota z osadów rzeki Kaczawy. Śladem po tej „złotej” działalności są np. ogólnopolskie i międzynarodowe zawody w płukaniu złota czy istnienie Muzeum Złota właśnie. Ten zabytkowy budynek muzeum pochodzi z XVIII wieku i jest wkomponowany w mury obronne miasta, a obok usytuowana jest rzeźba „Płukacz złota”.

Muzeum Złota w Złotoryi
ul. Zaułek 2
59-500 Złotoryja

Bory Dolnośląskie i Pogórze Kaczawskie

Muzeum Regionalne w Jaworze

Sławę Jaworowi przyniosły pierniki wypiekane przez rodzinę Lauterbachów w kształcie ulla, a dokładnie w kształcie kószki, czyli jednego z najbardziej reprezentatywnych kształtów uli (formą przypomina dzwon). Tradycja jaworskich pierników kultywowana jest dzięki corocznemu Świętu Chleba i Piernika, który odbywa się w ostatni weekend sierpnia (wówczas pobijany jest rekord długości tego ciasta), a także dzięki ekspozycji w Muzeum Regionalnym zlokalizowanym w pomieszczeniach pobernardyńskiego zespołu klasztornego, gdzie można oglądać m.in. bogato rzeźbione XVIII- i XIX-wieczne formy piernikarskie.

Muzeum Regionalne w Jaworze
ul. Klasztorna 6
59-400 Jawor

Bory Dolnośląskie i Pogórze Kaczawskie

Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej

Skansen ten znajduje się na olbrzymim terenie dawnej parowozowni. W okresie międzywojnia przeszła kilkukrotną modernizację, a po II wojnie światowej przeprowadzano tu naprawy taboru. Dlatego miejsce to wyposażono w szereg budynków i narzędzi: m.in. suwnicę, zapadnię, stanowiska płukania kotłów, warsztaty obrabiarek czy kuźnię. Obecnie teren pełni funkcję muzealną: można tu oglądać liczne lokomotywy, wagony, maszyny warsztatowe oraz zabudowania (m.in. olejarnię, żuraw węglowy czy obrotnicę z halą wachlarzową).

Muzeum Kolejnictwa na Śląsku
ul. Towarowa 4
58-140 Jaworzyna Śląska

Ziemia Wałbrzyska

Wapiennik Berly, Třemošnice

Nie trzeba mieć u siebie placu budowy, żeby wybrać się do wapiennik. W Wapienniku Berly wapienniku można dowiedzieć się, jak powstaje wapno, kiedy zostało po raz pierwszy użyte i jak działał przemysł wapienniczy. Licząca ponad 140 lat fabryka wapna to europejski unikat, który zdecydowanie zasługuje na przekształcenie w muzeum. Wystawa przedstawia początki przemysłu wapienniczego w Górach Żelaznych, historię fabryki wapna Berla, przybliża wapien jako surowiec i materiał. Obok wapiennika znajduje się Muzeum Rolnictwa w Třemošnicy.

Berlova vápenka
U Vápenky 495
538 43 Třemošnice

Zemlia Chrudimsko - Hlinska

Muzeum Miejskie i Galeria w Svitavach

Tarkę pod pachę! Tutaj znajdziesz jedną z największych ekspozycji pralek i urządzeń wykorzystywanych do prania. Możesz również dowiedzieć się więcej o ciekawych budynkach w Svitavach lub poznać historię miasta i najważniejsze wydarzenia za pośrednictwem 16 wyjątkowych historii. Muzeum przygotowało również wystawę o rodaku Oskarze Schindlerze. Czy wiesz, że Svitavy były kiedyś nazywane miastem szopek bożonarodzeniowych? Podczas Adwentu można w muzeum zobaczyć wyjątkową szopkę, która ma aż 15 metrów długości!

Městské muzeum a galerie ve Svitavách
Máchova alej 293 Předměstí
568 02 Svitavy

Pogranicze Czesko-Morawskie

Muzeum Miejskie Králíky

Nie pomylicie się: nie muzeum królików, ale muzeum w Králíkach będzie celem wycieczki! Muzeum miejskie koncentruje się na historii miasta, snycerstwie i szopkarstwie, ponieważ w przeszłości Králíky słynęły z artystycznej obróbki drewna. Zwiedzanie innej części muzeum odbywa się przy dźwiękach organów i zawiera opowieści o lokalnych mistrzach rzemiosła. Kolejna z charakterystycznych wystaw poświęcona jest przyrodzie, znajdziemy tu więc minerały, skamieniałości, a także eksponaty chrząszczy, motyli, ptaków czy ssaków.

Městské muzeum Králíky
Velké náměstí 365
Králíky 561 69

Sněžník

MUZEÁ

Mladějovska Kolej Przemysłowa - Muzeum Przemysłowe, Mladějov

Zapraszamy w podróż do historii techniki do Mladějovskiej Kolei Przemysłowej. Jest to kolejka wąskotorowa pochodząca z końca I wojny światowej, która działała do 1991 roku. Obsługiwana jest przez oryginalną lokomotywę parową, która zachowała się w dobrym stanie do dziś. Często odbywają się tu różne imprezy tematyczne. Na zakończenie wycieczki warto odwiedzić Muzeum Przemysłowe w Mladějovie, gdzie znajduje się bogata ekspozycja poświęcona kolejnictwu. Są tu też maszyny drogowe, rolnicze i budowlane.

Mladějovská průmyslová dráha
- Průmyslové muzeum
Mladějov na Moravě 121
569 35 Mladějov na Moravě

Pogranicze Czesko-Morawskie

Muzeum Czeskiej Karoserii, Vysoké Mýto

Ale jazda! Muzeum karoserii samochodowych nie mogło być nigdzie indziej. Ekspozycja muzeum w dużej mierze związana jest z historią ważnej firmy Carrosserie Sodomka, która w swoim czasie należała do czołówek firm w branży. Na wystawie poznasz historię tej czeskiej firmy i ciekawostki z nią związane, zobaczysz legendarne powozy i samochody takie jak Aero 50 Dynamik, Jawa Minor czy Škoda VOS. Muzeum organizuje również sezonowe imprezy i wystawy o pokrewnej tematyce. Znajdziesz go tuż za urzędem miasta w centrum Vysokiego Mýta.

Muzeum českého karosářství
nám. Přemysla Otakara II. 96
566 01 Vysoké Mýto

Pogranicze Czesko-Morawskie

Muzeum Fajek Proseč

Muzeum posiada bogatą kolekcję ponad 300 rodzajów fajek i oferuje informacje o ich produkcji, prezentuje narzędzia i materiały. Nie można przegapić kącika Sherlocka Holmesa czy dokładnej repliki fajki z filmowej trylogii Hobbit. Czy wiesz, że teren Czech były kiedyś dosłowną potęgą w produkcji fajek? Znajdowały się tu dziesiątki fabryk, z czego aż 16 w Proseču, który jest obecnie jedyną przemysłową fabryką fajek w Republice Czeskiej. W tym samym budynku można również obejrzeć ekspozycję o historii miasta.

Muzeum dýmek Proseč
náměstí Dr. Tošovského 61
539 44 Proseč

Pogranicze Czesko-Morawskie

Muzeum Piernika, Ráby

Uwaga, czas na słodką wycieczkę! Muzeum Piernika znajduje się w Piernikowej Chałupce w pobliżu miejscowości Ráby koło Pardubic i jest wspaniałym celem każdej rodzinnej wycieczki. Wystawa jest jednocześnie edukacyjna i pełna zabawy, zobaczysz różne rodzaje pierników, formy i rodzaje dekoracji. Z muzeum można kontynuować spacer do punktu widokowego Smolíčkův jelen, do Ohništi pro 12 měsíčků lub nawet na Górę Kuněticką.

Muzeum Perníku
Ráby 38
533 52 Ráby u Pardubic

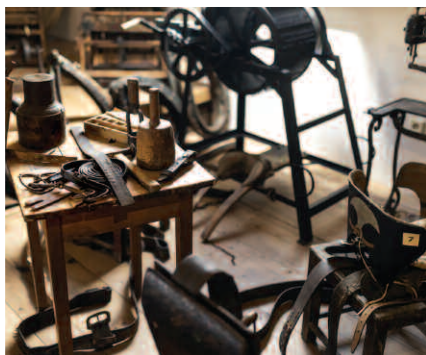
Ziemia Pardubicka

GASTRONOMIA

MUZEA

Muzeum rzemiosł, Letohrad

Możesz wymienić tylko kilka rzemiosł? W Letohradzie czeka na Ciebie całe muzeum! Miejskowa placówka to największe tego typu muzeum w Czechach. Oferuje kilka tras zwiedzania. Oprócz wystawy rzemiosł w muzealnym spichlerzu można zobaczyć powozownię, dawną klasę szkolną, wystawę rolniczą, gabinet stomatologiczny i ginekologiczny czy wystawę szopek bożonarodzeniowych. Na wystawach znajdziemy tradycyjne znane i zaniedbane zawody (kołodziej, gonciarz, bednarz). Muzeum działa od 2000 roku i bardzo łatwo do niego dojechać.

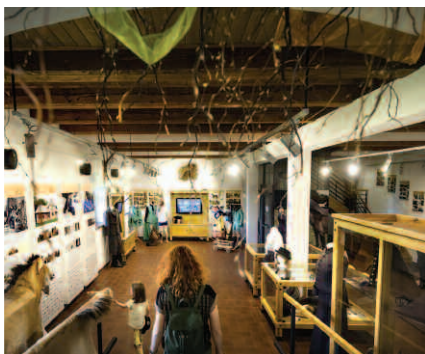

Muzeum řemesel
Nový dvůr 143
561 51 Letohrad

Góry Orlickie i Pogórze Orlickie

Švýčárna Slatiňany - Muzeum Starokladrubských Koni

Wystawa o starokladrubskich koniach znajduje się w dawnym pałacyku myśliwskim, tzw. Švýčárně, w pobliżu zamku Slatiňany. Dowiesz się wielu ciekawostek o historii hodowli, miasta i samej Švýčárny, o jeździectwie czy rydwanach, a także o życiu profesora Bílka, który przyczynił się do uratowania starokladrubskiego karego. Przygotowano projekcję filmów o koniach, ich podkuwaniu czy rozmnażaniu. Na poddaszu znajdziemy wystawę „Zaplecze gospodarstwa” czy „Magiczny pokój” pełen złudzeń optycznych. Dzieciom spodoba się pokój zabaw, plac zabaw na świeżym powietrzu czy ścianka do grzeć.

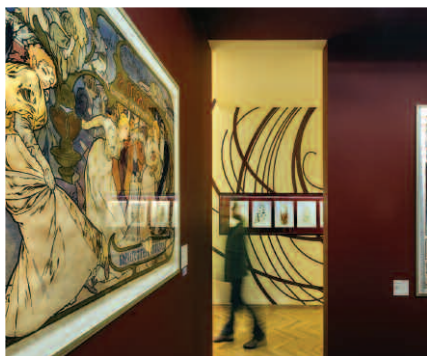

Švýčárna Slatiňany - Muzeum
starokladrubského koně
Slatiňany 66, 538 21 Slatiňany

Zemlia Chrudimsko - Hlinecka

Muzeum Regionalne Chrudim

Lekarstwo na nudę? Chrudim! Muzeum Regionalne w Chrudimiu poświęcone jest lokalnej historii, naukom przyrodniczym oraz sztuce i rzemiosłu, a na stałej wystawie zatytułowanej Mozaika dziejów regionu można znaleźć ciekawostki i informacje o historii Chrudimia i okolic. A to wszystko to w bardzo ciekawym stylu, z dwunastoma przestrzennymi scenami skupiającymi się na kluczowych wydarzeniach w historii miasta. Miłośników sztuki zachwyci wystawa plakatów Alfonsa Muchy lub ekspozycja wnętrza jadalni autorstwa architekta Jana Kouli i mebli ludowych.

Regionální muzeum v Chrudimí
Široká 86
537 01 Chrudim

Ziemia Chrudimsko - Hlinceka

Muzeum Regionalne, Litomyšl

Doświadczenie tak kremowe jak ś(S)metana! Stałą ekspozycja Muzeum Regionalnego w Litomyšlu o historii miasta przyciąga zarówno turystów zainteresowanych kulturą jak i rodziny z dziećmi. Archeologiczna wystawa prezentuje odkryte w wyniku prac archeologów bramy i inne średniowieczne budynki oraz szereg unikalnych obiektów o charakterze technicznym. Nie zapomniano też o młodych gościach, przygotowano dla nich specjalny program dla dzieci. Oprócz głównego budynku można odwiedzić także Dom rodzinny Bedřicha Smetany lub unikalną ekspozycję w Portmoneum - Muzeum Josefa Váchala.

Regionální muzeum v Litomyšli
Jiráskova 9
570 01 Litomyšl

Pogranicze Czesko-Morawskie

Muzeum Regionalne, Vysoké Mýto

Po piękno barokowych i samochodowych form jeździ się do Vysokuego Mýta. Muzeum Regionalne zaprasza do odwiedzenia ekspozycji Światowej Vysoké Mýto lub wystawy firmy strażackiej Stratílek, która prezentuje rozwój techniki z perspektywy funkcjonalnej i projektowej. Trzecia część to Muzeum Czeskiej Karoserii, które nawiązuje do historii firmy Sodomka. Warto odwiedzić także pobliski barokowy kompleks Vrclav, gdzie znajduje się ekspozycja barokowych rzeźb pochodzących z trasy pielgrzymkowej z Králików do klasztoru w Hedeču.

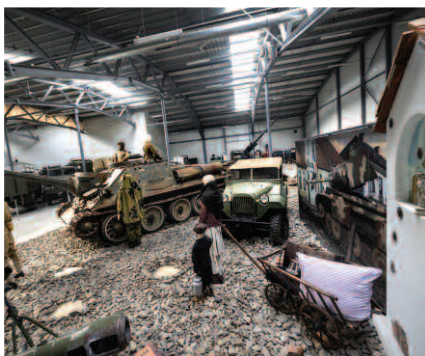

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
A. V. Šembery 125
566 01 Vysoké Mýto

Pogranicze Czesko-Morawskie

Muzeum Wojskowe Králíky

Lewa, prawa, siano, słoma – i tak aż do Králíků! Tutejsze Muzeum Wojskowe oferuje różnorodne wystawy poświęcone historii armii czechosłowackiej i II wojny światowej. Zobaczysz przykłady amunicji, lekkiego i ciężkiego sprzętu bojowego, wyposażenia lub sprzętu do ochrony przed środkami bojowymi i wiele innych. Podczas niektórych wydarzeń można zobaczyć sprzęt wojskowy w ruchu na sąsiednim poligonie. Nie można pominąć pobliskich twierdz artyleryjskich Hůrka i Bouda, które należą do największych podobnych konstrukcji w kraju.

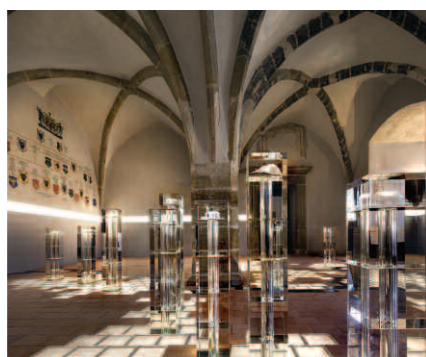

Vojenské muzeum Králíky
Prostřední Lipka 1
561 69 Králíky

Sniežnik

Muzeum Wschodnioczeskie w Pardubicach - Pałac Pardubice

Muzeum Wschodnioczeskie w Pardubicach znajduje się na terenie miejscowego pałacu. Wizyta w nim przybliży historię tego zabytku, zapozna z galerią obrazów, salami rycerskimi i zbrojownią. Ekspozycje muzeum koncentrują się na historii rodu Pernštejnów, tradycji czeskiej waluty i dziełach artystów szklarzy. Czasy prehistoryczne i wczesnośredniowieczne w Pardubicach zostaną zaprezentowane na wystawie Pod prąd czasu. Jest też widok z wieży zamkowej oraz schron obrony cywilnej z 1953 roku.

Východočeské muzeum - zámek Pardubice
Zámek 2
530 02 Pardubice

Zemina Pardubicka

Wschodnioczeskie Muzeum Celnictwa, Králíky

Masz coś do oclenia? Nie? Ale w Králíkach na pewno coś się znajdzie. Celnicy to jeden z najstarszych zawodów. Wystawa opowiada o życiu na terenach przygranicznych, prezentuje mundury, narzędzia, a także przemycane towary i inne ciekawostki. W tym samym budynku znajduje się Pomnik Ofiar Internowania, który upamiętnia osoby przymusowo deportowane przez reżim komunistyczny do klasztoru na Górze Matki Boskiej w Králíkach. Wystawa przedstawia ówczesny reżim, warunki życia internowanych zakonników oraz kwestię braku wolności i ciągłych prześladowań.

Východočeský památník celnictví
Velké náměstí 367
561 69 Králíky

Sněžník

MUZEÁ

Narodowa Stadnina Koni Kladruby nad Labem

Prrrrrr... do Kladrub! Tutejsza stadnina należy do najstarszych na świecie i do dziś jest domem i centrum hodowlanym oryginalnej czeskiej rasy koni starokladrubskich. Stadnina oferuje kilka tras zwiedzania, zobaczyć można stajnie, wozownię, salę uprzęży oraz muzeum z ekspozycjami poświęconymi historii stadniny. Interesujące jest również zwiedzanie zamku w Kladrubach nad Labem, trasa zwiedzania poświęcona Lesovnie czy jazda bryczką w wirtualnej rzeczywistości. W 2019 roku region Kladrubské Polabí został wpisane na listę UNESCO jako Krajobraz hodowli i treningu ceremonialnych koni powozowych.

Národní hřebčín Kladruby nad Labem
Kladruby nad Labem č.p.1
533 14 Kladruby nad Labem

Ziemia Pardubicka

Muzeum Regionalne Skuteč

Od nudy uciec, wybrać się na Skuteč! Chcesz zobaczyć najdłuższe półbuty w Czechach lub przespacerować się kamieniołomem? Jedź do Skutča. Muzeum oferuje stałe wystawy przybliżające dwa tradycyjne rzemiosła – szewstwo i kamieniarsstwo, zarówno we wnętrzach, jak i na zewnątrz, gdzie zwiedzisz kamieniołom i charakterystycznego dla niego stanowiska pracy. Wystawa obuwnicza prezentuje dawne cechy i zabytki z nimi związane, opisuje rozwój szewstwa w międzywojennym oraz fenomen Botany, produkującej kultowe czeskie buty botaski. Wśród eksponatów szczególne miejsce zajmuje największa w Czechach półbuty o długości 1080 mm.

Regionální muzeum Skuteč
Rybičkova 364
539 73 Skuteč

Zemlia Chrudimsko - Hlinecka

Muzeum Kultury Lalkarskiej, Chrudim

Cześć, tu Kaszparek, zapraszam do Chrudimia! Tutejsze Muzeum Kultur Lalkarskich odkrywa tajniki tworzenia lalek oraz ich różnorodność. Oferuje stałą ekspozycję, dział poświęcony lalkom filmowym, warsztaty podstaw animacji oraz wystawę lalek z innych części świata. Muzeum znajduje się w Domu Mydláři w centrum Chrudimia w pobliżu placu Resselovo náměstí. Nawiasem mówiąc, lalkarstwo w Czechach i na Słowacji zostało w 2016 roku wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO.

Muzeum loutkářských kultur Chrudim
Břetislavova 74
537 60 Chrudim

Ziemia Chrudimsko - Hlinecka

Bochenkowa Zagroda

To gospodarstwo w Krzelkowie – niewielkiej wsi położonej na Szlaku Cysterskim w cichej okolicy otoczonej Górami Strzelińskimi, Bardzkimi, Sowimi oraz Srebrną Górą i Żółtym Stokiem. Miejsce to jest jedną z wielu zlokalizowanych na Dolnym Śląsku certyfikowaną Zagrodą Edukacyjną, prowadzoną przez mieszkańców wsi, która podnosi prestiż zawodu rolnika, upowszechnia wiedzę na temat pochodzenia żywności czy zachowuje dziedzictwo kulturowe wsi. Inaczej mówiąc: w Bochenkowej Zagrodzie dzieci uczą się, jak rośnie cukinia, zanim trafi na ich talerz oraz co to znaczy, że mąka jest razowa i czy będzie z niej chleb.

Bochenkowa Zagroda
Krzelków 35
57-220 Ziębice

Góry Sowie i Wzgórza Strzelińskie

Dawna Kopalnia Węgla w Nowej Rudzie

Od wydobycia złóż w noworudzkich kopalniach minęło ponad 20 lat, a wciąż to miejsce wygląda jakby prace górnicze nie zostały zaprzestane. Dokładnie 8 lutego 2000 r. na powierzchnię wyjechał ostatni wagonik z urobkiem – tego dnia końca dobiegła ponad 500-letnia historii górnictwa w regionie wałbrzysko-noworudzkim. Dziedzictwo zachowane zostało w postaci wystawy muzealnej i podziemnej trasy turystycznej, gdzie za sprawą pozostawionych sprzętów i panującym autentycznym hałasie maszyn i taśmociągów można poczuć się jak we wciąż działającej kopalni.

Dawna Kopalnia Węgla w Nowej Rudzie
ul. Obozowa 4
57-401 Nowa Ruda

Ziemia Wałbrzyska

Dawna Kopalnia Uranu w Kletnie

Szacuje się, że przez kilka lat działalności kopalni uranu w Kletnie (1948–1953) wydobyto w niej 20 ton metalicznego uranu. Potem przez kilka lat wydobywano jeszcze fluoryt, ale złoża również się skończyły, a kopalnia uległa zalaniu. Jednak można ją zwiedzać – podziemna trasa obfituje w skały pokryte różnymi barwami: fioletowy ametyst, wielobarwny fluoryt, niebieski chalkopiryt czy zielony malachit. Jednym z postojów podczas spaceru labiryntem korytarzy jest ekspozycja szkła uranowego, które poddane promieniom ultrafioletowym świeci na zielono.

Dawna Kopalnia Uranu w Kletnie
Kletno 40
57-550 Kletno

Ziemia Kłodzka

Gottwaldówka

To skansen zlokalizowany w Kątach Bystrzyckich na Ziemi Kłodzkiej, którego nazwa pochodzi od nazwiska dawnego gospodarza obiektu i na terenie którego unosi się zapach śląskiego nieba czy świeżo wypiekanych begli – potraw wpisanych na krajową listę produktów regionalnych. To przykład typowego dla tego regionu XIX-wiecznego gospodarstwa przypominającego twierdzę: zabudowania z cegły, kamienia i drewna są ustawione na planie czworoboku, wchodzi się do niego przez bramę zwieńczoną łukiem zamkniętą na solidne wieże, zaś z drugiej strony jest wyjście na pola i do lasu.

Skansen Gottwaldówka
Kąty Bystrzyckie 23
57-540 Kąty Bystrzyckie

Ziemia Kłodzka

Skansen Górniczo-Hutniczy w Leszczynie

Tradycje górnicze na Pogórzu Kaczawskim sięgają czasów Piastów, choć na większą skalę rudy miedzi wydobywano tu od II poł. XVI w., a na II poł. XIX w. przypada okres rozwoju górnictwa skalnego – głównie pozyskiwano wtedy piaskowiec i wapień, który wypalano w miejscowych piecach. To właśnie wokół XIX-wiecznych bliźniaczych pieców zaczęto organizować pokazowe wytopy metali pod nazwą „Dymarki Kaczawskie” i tworzyć podwaliny średniowiecznego Skansenu Górniczo-Hutniczego. Na jego terenie znajduje się także Izba Tradycji Górniczych, w której można zobaczyć, jak wyglądało życie w średniowiecznej Leszczynie i okolicach.

Skansen Górniczo-Hutniczy w Leszczynie
Leszczyna 1A
59-500 Złotoryja

**Bory Dolnośląskie
i Pogórze Kaczawskie**

Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego (Skansen Pstrążna)

W oparciu o starą, tradycyjną zabudowę Pstrążnej (niegdyś odrębnej wsi, obecnie dzielnicy Kudowy-Zdroju), w 1984 r. powstało muzeum, w którego zbiorach znajduje się 17 zabytkowych obiektów architektury ludowej z terenu Pogórza Sudeckiego. Oprócz XIX-wiecznej drewnianej chaty, kuźni czy sklepu kolonialnego, na miejscu znajduje się także zrekonstruowany wiatrak, ludowy amfiteatr oraz inne obiekty tzw. małej architektury. Skansen usytuowany jest w malowniczym miejscu na zboczu góry – z dołu widać wszystkie obiekty, za to z góry podziwiać można przepiękną Śnieżkę i całe pasmo górskie.

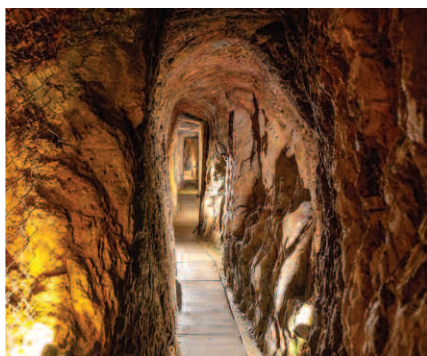
Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego
(Skansen Pstrążna)
Pstrążna 14
57-350 Kudowa-Zdrój

Ziemia Kłodzka

Kopalnia św. Jana w Krobicy

To nieczynna już kopalnia rud cyny, która jest niemyym świadkiem historii początków górnictwa na terenie Pogórza Izerskiego i jedną z najstarszych udostępnionych do zwiedzania kopalni w Polsce. Dziś na terenie krobickiej kopalni udostępniona jest podziemna trasa składająca się z dwóch sztolni: „Św. Leopold” i „Św. Jan”. Twórcy ścieżki zadali sobie trud, by oddać realia dawnych kopalń, gdy w chodnikach pracowali górnicy i kruszyli skały. Ślady ręcznego wydobycia wciąż są widoczne w korytarzach sztolni, a eksponaty znajdujące się w sali muzealnej nawiązują do tradycji górniczych tych terenów.

Podziemna trasa turystyczna
"Kopalnia św. Jan" w Krobicy
Krobica 90
59-630 Mirsk

Karkonosze i Iżery

Szlak Ginących Zawodów w Kudowie-Zdroju

Ocaleniu od zapomnienia profesji, które – zwłaszcza na wsiach – były zawodami niezwykle szanowanymi i cenionymi, służy gospodarstwo prowadzone przez Urszulę i Bogusława Gorczyńskich w Kudowie-Zdroju, w dzielnicy Czerмна. W skład skansenu wchodzi kilka drewnianych chat wiejskich (m.in. Chata Robótek Ręcznych, Chata Kowala, Chata Strojów Ludowych czy Chata Chleba), pracownia garncarska, mini zoo będące największą atrakcją dla dzieci i wiatrak, od którego tak naprawdę wszystko w tym miejscu się zaczęło.

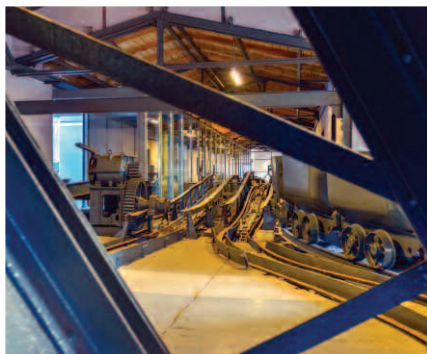
Skansen Szlak Ginących Zawodów w Kudowie-Zdroju
ul. Bolesława Chrobrego 43A
57-350 Kudowa-Zdrój

Ziemia Kłodzka

Stara Kopalnia w Wałbrzychu

W Wałbrzychu, na terenach dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Julia”, funkcjonuje obecnie Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia – atrakcja określana wyjątkową w kontekście turystyki poprzemysłowej w Polsce. Na terenie kompleksu można poznać historię węgla, górnictwa oraz obejrzeć pamiątki i archiwalia (w Muzeum Przemysłu i Techniki). Można zwiedzić łaźnię, lampownię, kotłownię, warsztat, zabytkowe wieże szybów „Julia”, „Sobótka” i „Dampf” i wiele innych pokopalnianych miejsc. Można w samym centrum Wałbrzycha poczuć jego postindustrialny klimat.

Stara Kopalnia w Wałbrzychu
ul. Piotra Wysockiego 29
58-304 Wałbrzych

Ziemia Wałbrzyska

Domy Tkaczy w Chełmsku Śląskim

Ta perła architektury drewnianej została zbudowana w 1707 r. na zlecenie krzeszowskiego opata klasztoru cystersów – Dominika Geyera. Cystersi postanowili ukierunkować się na uprawę lnu, który stawał się wówczas coraz bardziej popularny, sprowadzili z Czech tkaczy i tym sposobem sprawili, że miejscowość stała się ważnym ośrodkiem sukiennictwa i płóciennictwa w regionie. Choć obecnie istnieje jedenaście domostw, pierwotnie było ich dwanaście (stojący w pewnej odległości od pozostałych budynek „Judasz” spłonął), dlatego też zwyczajowo nazywa się je „Dwunastoma Apostołami”.

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Chełmska Śląskiego
"Tkacze Śląscy" Domy Tkaczy - Chełmsko Śląskie
ul. Sądecka 17
58-407 Chełmsko Śląskie

Ziemia Wałbrzyska

Kopalnia Złota w Złotym Stoku

Wydobycie złota w okolicach Złotego Stoku ma ponad 1000-letnią tradycję. W Złotym Stoku – nazywanym „dolnośląskim Eldorado” – udostępnione dla turystów są dwie sztolnie („Gertruda” i „Czarna Górna”), a część chodników sztolni „Gertruda” można zwiedzić z perspektywy łódki (podziemny spływ odbywa się na odcinku ok. 200 metrów). Z kolei w sztolni „Czarnej” czeka na gości jedyny w Polsce podziemny wodospad, który ma 8 metrów wysokości, a także tunel, którym można dotrzeć do podziemnej granicy z Czechami.

Kopalnia Złota w Złotym Stoku
ul. Złota 7
57-250 Złoty Stok

Ziemia Kłodzka

Domek Laboranta

Na terenie Centrum Informacyjnego Karkonoskiego Parku Narodowego – w Wilczej Porębie na górskiej łące oddalonej już nieco od zabudowań Karpacza – znajduje się dom karkonoskich laborantów. Dawniej trudnili się oni zbieraniem ziół, ich uprawą, przygotowywaniem z nich lekarstw, a nawet ich sprzedażą. Rejon Karkonoszy jest bogaty w lecznicze zioła, ziołolecznictwo przez lata się tu rozwijało, a w XIX w. Karpacz nazywano nawet „wsią aptekarzy”. Domek Laboranta dba o owe dziedzictwo, prezentując liczne eksponaty w postaci np. bogato zdobionych pudełek laboranckich czy szklanych butelek i fiolek.

Domek Laboranta - Centrum Informacyjne KPN
ul. Leśna 9
58-540 Karpacz

Karkonosze i Izery

Celtycki Skansen Archeologiczny, Nasavrky

Wpisz Nasavrky do nawigacji! Na terenie Gór Żelaznych znajdziemy pozostałości osad celtyckich, a żeby łatwiej było sobie wyobrazić życie Celtów, stworzono tu skansen archeologiczny przypominający wyglądem oryginalną osadę. Zrekonstruowano tu część oppidum - celtyckiego miasta. Jest to jedyny skansen tego typu w Europie Środkowej. Oprócz zwiedzania można przyjść na jedną z zaplanowanych imprez kulturalnych i festynów, zwiedzić wystawę Śladami Celtów w zamku Nasavrka lub spacerować się po ścieżce edukacyjnej.

Keltský archeoskanzen
Nasavrky 409
538 25 Nasavrky

Země Chrudimsko - Hlinsko

Skansen Vysočina - Betlém Hlinsko, Veselý Kopec

Góra zabawy? Na wesołym kopcu na pewno! Znajdziesz tu głównie drewniane domy, które obrazują życie i pracę rolników. Większość budynków została tu przeniesiona, jedyną oryginalną zagrodą jest nr 4 - zagroda Pilnych. Ciekawostką jest również unikalny zbiór zabytków techniki napędzanych siłą wody, takich jak młyn, olejarnia, tartak i garbarnia. W pobliżu można odwiedzić rezerwat architektury ludowej Betlém w Hlińsku, który składa się z oryginalnych drewnianych budynków z XVIII i XIX wieku.

Muzeum v přírodě Vysočina - Betlém Hlinsko
Čelakovského 180
539 01 Hlinsko

Ziemia Chrudimsko - Hlinecka

Skansen Vysočina - Betlém Hlinsko

Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego. Skansen w Pstrążej

Opracowanie graficzne: djpress.pl - Dariusz Dalaszyński

Realizacja: djpress.pl

Autor: Dolnośląska Organizacja Turystyczna

Zdjęcia: Dolnośląska Organizacja Turystyczna,
Organizacja Zarządzająca Destynacją Czechy Wschodnie

Rok wydania: 2023

Opublikowano w ramach projektu "Karnawał Tradycji"
nr. rej. CZ.11.2.45/0.0/0.0/21-033/0003107

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PŘEKRAČZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt pt. „Karnawał Tradycji” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego „Przekraczamy granice” w ramach Programu Współpracy INTERREG V-A Republika Czeska – Polska.

www.vychodnicechy.info

www.dolnyslask.travel

www.karnevaltradic.cz